

NORMES DE CONVIVÈNCIA EN ORDRE A LA PROTECCIÓ DEL MENOR TERRAL (RAVAL EN ACCIÓ, ASS.)

INTRODUCCIÓ

Raval en Acció, Ass., d'ara endavant TERRAL, compta amb unes normes de convivència en ordre a la Protecció del Menor, dirigides a les seves associades, tant joves com adolescents, amb la finalitat de promoure el seu benestar i protegir els seus drets en el marc de totes les activitats que realitzen les dites associades tan dintre com fora de les seves instal·lacions.

Aquestes normes foren aprovades per la Junta de Govern de Raval en Acció, Ass. amb data 23 d'octubre de 2023 segons la legislació catalana en matèria de protecció dels drets dels joves i adolescents quina regulació es troba a la Llei 14/2010 de 27 de maig, dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència; la Llei 33/2010 d'1 d'octubre, de polítiques de joventut; la Llei 26/2015 de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció de la infància i l'adolescència i també sobre la base de l'acord de Govern que es troba a l'ACORD GOV/97/2017, de 18 de juliol, de protocol marc d'actuacions contra el maltractament a la infància i l'adolescència a Catalunya.

La dita normativa ja contempla els principis bàsics recollits per la Convenció dels Drets del Nen de Nacions Unides, de 20 de novembre de 1989 (ratificades per Espanya el 30 de novembre de 1990); a la carta Europea dels Drets del Nen de 1922 (aprovada pel Parlament Europeu mitjançant Resolució de 3-0172/92, DOCE n. 241, de 21 de setembre de 1992) i a la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor.

Amb l'elaboració d'aquestes Normes de Convivència en ordre a la Protecció del Menor pretenem establir un marc de promoció de benestar personal i social per a les joves i adolescents en l'àmbit de les activitats del Terral per tal de poder garantir-los els seus drets, en especial, quan existeixin eventuais situacions de risc per a elles.

També hem previngut, entre altres qüestions, el nomenament d'una persona encarregada de supervisar l'efectiu compliment d'aquestes Normes de Convivència en ordre a la Protecció del Menor així com la regulació d'un procediment que ens permeti que qualsevol que hagi presenciat un fet que afecti aquestes Normes pugui formular una queixa al responsable de supervisió; qüestions, que incorporem mitjançant Annex I a les Normes de Convivència amb vista a la Protecció del Menor.

A Terral hi ha dues persones que cobreixen aquesta responsabilitat de tal manera de poder garantir la neutralitat de qualsevol conflicte que es pugui produir: el president de la Junta Directiva o la directora tècnica de l'Associació. No cal que supervisin tots dos simultàniament un procediment en marxa, sinó que s'escollirà entre tots dos el membre més neutral possible.

Aquestes Normes de Convivència amb vista a la Protecció del Menor es dirigeixen tant a les associades de Terral com a qualsevol persona que participi en les activitats promogudes per Terral. És a dir, l'establert en aquestes Normes de Convivència amb vista a la Protecció del Menor s'entendrà extensiu a totes les persones a les quals aquestes s'adrecen.

ORIENTACIONS EN EL TRACTE AMB LES ASSOCIADES I AMB LES SEVES FAMÍLIES

1. Terral declara el seu compromís amb la formació integral de les seves sòcies i de tots aquells que participen en les seves activitats.
2. Terral té, com un dels objectius principals, ensenyar a convidaure tots els menors, fomentant la convivència i el respecte a les diferències individuals, sense que ningú pugui ser discriminat. En afavorir la igualtat entre tots es prevenen actituds i situacions de rebuig garantint el lliure desenvolupament de la personalitat dels menors en el marc del respecte als principis constitucionals i estatutaris, així com a la normativa específica de la Generalitat de Catalunya, la seva cultura i medi ambient natural.
3. Per a la consecució dels seus objectius formatius, Terral comptarà sempre amb les famílies de les menors, agraint-los la seva implicació en les diferents activitats que es facin i col·laborant-hi de prop en el paper de primers educadors de les seves filles. És per això que totes les voluntàries cuidaran amb diligència la comunicació amb les famílies de les menors. En aquest sentit, subratllem que la comunicació serà sempre amb les famílies de forma conjunta per tenir totes dues implicacions i interès comú en l'educació de les filles. Per a les converses telefòniques farem servir el telèfon general de Terral i/o el seu mòbil i s'evitaran les comunicacions a través de telèfons mòbils personals. Les comunicacions a través de telèfons mòbils personals de la voluntària seran sempre de mutu acord amb les famílies, complint normes de comportament i respecte. La voluntària no escriurà a una nena sense autorització escrita de la família.
4. Terral es guia -amb caràcter general- en el que disposa la Llei Orgànica 3/2018 de protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals i altres normatives de desenvolupament, així com els drets d'accés, rectificació, oposició o cancel·lació d'aquestes dades per part de les famílies o tutors de les menors.
5. Es protegiran les menors de l'exhibició de símbols o emblemes i de la realització d'actes que incitin a la violència o que atemptin contra la dignitat de les persones i contra els drets humans.
6. S'evitarà el consum de drogues, alcohol i tabac i altres substàncies nocives per a la salut a les instal·lacions de Terral. De la mateixa manera, es respectaran les recomanacions donades per les autoritats sanitàries pel que fa als hàbits alimentaris saludables per a les menors.
7. Les activitats a l'aire lliure constitueixen una oportunitat perquè les menors i els qui participen d'aquestes activitats de Terral es familiaritzin amb la natura i es formin en el respecte i la valoració dels espais naturals i el medi ambient. En aquestes activitats se seguirà el que disposa la Generalitat de Catalunya pel que fa als Casals d'estiu. Les monitores, sempre dues o més, segons marquin les ràtios, comptaran amb les titulacions requerides de monitores de lleure sota la supervisió d'una directora del Casal d'estiu. Per a aquestes activitats, Terral té una pòlissa d'assegurances.
8. De la mateixa manera, s'evitaran les pràctiques esportives que comporten per a les menors un risc que superi el risc ordinari propi dels esports que apareixen expressament ressenyats a les comunicacions i a la web de Terral.
9. Terral vetlla per la seguretat viària i seleccionarà, amb especial cura, les persones que condueixin els vehicles que es facin servir per al transport de les seves sòcies.

D'altra banda, un adult no anirà sol en cotxe amb una menor tret que tingui el consentiment explícit dels pares i, tot i això, de manera excepcional.

10. Es donarà una resposta immediata en cas d'intimidació, assetjament o maltractament entre iguals (bé sigui físic psíquic; oral, escrit, gestual o *cyberbullying*). Procurem que els menors s'habituin a tenir-se respecte i evitar el contacte físic, baralles, insults o qualsevol altra actuació que pugui fer que alguna se senti maltractada encara que es presentin com a bromes.
11. En el tracte amb les menors i les seves famílies, les monitores i voluntàries tindran en compte les bones pràctiques següents, encaminades a garantir el respecte degut a les persones i l'adequada convivència entre menors i grans.
  - ✓ En les activitats que organitzi Terral, un/a adult/a no es quedarà mai tot sol amb una menor en un lloc aïllat o amb poca visibilitat
  - ✓ S'evitarà que coincideixin menors i adultes a lavabos i vestidors. També que coincideixin menors petites i adolescents. S'educarà les menors en el sentit del pudor com a mostra de respecte a les altres.
  - ✓ S'evitaran, així mateix, manifestacions inadequades d'afecte per part de les voluntàries i de les menors.
  - ✓ Quan el sacerdot atén espiritualment una activitat ho fa en un lloc obert o bé en un confessionari amb reixeta o saleta amb porta de vidre, de manera que des de fora es vegi l'interior de l'habitació. També les voluntàries, quan parlen soles amb una menor, s'han de situar en un lloc a la vista dels altres. En cas que s'hagi d'utilitzar una sala, aquesta haurà de tenir una porta de vidre o, si no n'hi hagués, deixaran la porta oberta.
12. Si es tingués coneixement d'alguna informació que pogués significar un possible assetjament, abús o maltractament a una menor, s'actuarà amb celeritat, prudència i claredat: sempre seguint el procediment o el protocol d'actuació previst per a aquests casos.
13. Les voluntàries de Terral evitaran sempre qualsevol actuació que pogués percebre's com a favoritisme o arbitrarietat cap a una família en concret o una menor. Mai, sense excepció, les voluntàries acceptaran regals personals de les famílies de les menors.
14. Han de conèixer aquestes normes de convivència totes aquelles persones que col·laboren en les activitats de Terral així com els seus programes (membres de la Junta de Govern, Comitè de Direcció, voluntàries, entrenadores dels equips directius, sacerdots, etc.) i haurà d'atenir-s'hi en la seva actuació ordinària. Aquestes es donaran a conèixer a totes les famílies de les sòcies i se n'esmentarà l'existència a la pàgina web de l'associació.

PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ EN CAS D'INCIDÈNCIES AMB MENORS

NOTIFICACIÓ DE SOSPITES O QUEIXES DE MALTRACTAMENT O ABÚS

1. Si una menor informa una voluntària o directiu de Terral sobre una situació de maltractament o abús sofert per ella i comès per qualsevol membre de Terral (voluntàries o altres menors), se l'escoltarà amb deteniment i se'l preguntarà pels fets, sense entrar en detalls innecessaris. No cal fer cap promesa de confidencialitat a l'informant; al contrari, caldrà dir-li que posaran en coneixement d'algunes persones (molt poques) allò que li ha explicat perquè es prenguin les mesures adequades.

Immediatament, es comunicarà a la directora de Terral o, en cas d'absència, a qui faci la seva representació.

2. Aquesta comunicació, si es fa de paraula, és convenient acompanyar-la d'una informació per escrit, breu, que reculli els fets amb l'exactitud més gran possible, distingint el que ha passat segons la menor i la interpretació que es fa dels fets.

3. També es comunicarà a la directora de Terral, en el cas que siguin els pares de les menors els que es queixin d'una altra menor o voluntària.

4. La mateixa obligació recau sobre la voluntària que presenciï els fets.

ACCIONS POSTERIORES A LA NOTIFICACIÓ DE MALTRACTAMENT O ABÚS

1. La directora de Terral informará el president/a de la Junta de Govern. Aquesta comunicació serà preceptiva, sempre, en cas d'abusos i optativa en cas de maltractament, en funció de la gravetat dels fets relatats. A partir d'aquest moment, és responsable de la instrucció del cas el president o el coordinador de protecció del menor, ajudat per la directora de Terral.
2. Amb aquesta comunicació començarà una investigació interna a fi d'aclarir els fets i prendre les mesures oportunes. Els fets manifestats i els diferents resultats de la investigació s'aniran recollint, per escrit, en un expedient intern. Per vetllar per la confidencialitat, només tindran accés a aquest expedient el president/a de la Junta de Govern, el coordinador de protecció de la menor i la directora de Terral.
3. La investigació s'ha de dur a terme amb la màxima diligència, per la qual cosa es posaran tots els mitjans per tenir la informació necessària com més aviat millor. Des del moment en què es rep la queixa i, per tant, s'inicia la investigació dels fets, s'evita que el presumpte agressor i la menor entrin en contacte i, fins i tot, que comparteixin espais i es prendran totes les mesures necessàries per evitar que, si fos cert, poguessin tornar a repetir-se. Queda segons el parer del president/a si, per la gravetat dels fets manifestats, convé suspendre temporalment de les seves funcions el presumpte agressor o, fins i tot, ordenar-li que s'allunyi de les instal·lacions de Terral.
4. Immediatament després, el president/a es posarà en contacte amb la família o tutor/a de la menor per informar sobre els fets relatats per la denunciant i actuar, des del primer moment, d'acord amb la família, i si n'hi hagués, també caldria posar-se en contacte, al més aviat possible, amb les famílies de les menors que hagin estat testimonis del suposat abús o agressió.
5. Per completar la investigació, en cas que es consideri oportú, es podran tenir altres entrevistes: altres menors i les seves famílies i personal de Terral.
6. En cas que la presumpta agressora sigui una menor, l'encarregada de la investigació es reunirà, amb caràcter d'urgència, amb la família per informar-los de la situació i, tot seguit, demanarà a la menor que, davant de la família, ofereixi una explicació dels fets ocorreguts.

7. En cas que, la presumpta agressora sigui alguna de les persones que col·laboren activament en les diferents activitats dutes a terme per Terral (voluntària, directiva, mare, pare, entrenadora, etc.), l'encarregada de la investigació sol·licitarà a la persona acusada una explicació per escrit dels fets amb el màxim detall possible. Aquest testimoniatge s'incorporarà, degudament protocol·litzat, amb data i signatura a l'expedient obert.
8. Es farà tot el possible per protegir la intimitat, el dret a l'honor i a la bona imatge de la persona contra la qual s'hagi fet una queixa mentre no es demostrï la veritat de l'acusació.

RESOLUCIÓ DE L'EXPEDIENT

1. Un cop acabada la investigació, el president/a de la Junta de Govern convocarà una reunió extraordinària de la junta per informar succintament dels fets i transmetre les conclusions de la investigació. Se signa una Acta i es dona per tancat l'expedient intern, que s'arxivarà convenientment. A l'expedient s'hauran d'incloure les mesures adoptades després de la investigació.
2. Si es confirma la veracitat dels fets relatats, en cas que es tracti de personal que presta els seus serveis a Terral, la implicada serà apartada immediatament i definitivament de les seves responsabilitats a Terral.
3. Si l'agressora és una altra de menor, en cas que es confirmi la veracitat dels fets relatats, se l'expulsarà directament de Terral.
4. S'informarà la família o tutors de la menor afectada i es posarà a la seva disposició tota la informació de què es disposa de manera que puguin avaluar, si ho estimen oportú, la denúncia dels fets davant les autoritats. En tot cas, ha de quedar clara la disposició de Terral per col·laborar en allò que la família estimi oportú, sense substituir la família o tutors, llevat que la normativa aplicable estableixi l'obligació de denunciar encara que ells no ho volguessin fer.
5. En cas que es demostrï que l'acusació és falsa, la denunciant que l'hagi fet serà expulsada de Terral. En cas que la denunciant sigui una menor es parlarà amb la família o el tutor per exposar la gravetat que té fer una acusació falsa d'aquest tipus i es fixarà la manera de restituir la bona fama de la persona denunciada. En cas que l'acusació falsa hagi estat realitzada per la família, el tutor o qualsevol altra persona gran d'edat, la persona falsament acusada, i si és el cas Terral, valoraran l'oportunitat d'acudir als Tribunals de Justícia.
6. De resultes de la investigació, la Junta de Govern de Terral i el seu Comitè Directiu revisaran les Normes de Convivència amb vista a la Protecció del Menor així com els protocols d'actuació per si és convenient actualitzar-los per posar més mitjans efectius que evitin casos similars.

FORMULARI DE DECLARACIÓ

1. Data de l'informe
2. Nom de la persona informant
3. Relació de la persona informant amb el menor afectat
4. Mode en què es va proporcionar la informació (trucada telefònica, entrevista):

5. Dades relatives a la menor:

Cognoms:

Nom:

Data de naixement:

Curs / Nivell:

6. Indiqueu si considereu que el vostre informe es refereix a un abús real o possible d'una menor

	ABÚS FÍSIC	ABÚS SEXUAL	ABÚS EMOCIONAL	NEGLIGÈNCIA
PRESUMPTA				
REAL				

7. Informe: Descriure, al més detalladament possible, la naturalesa del problema o de l'incident del que informa, proporcionant detalls relatius a les dates i les hores dels incidents individuals i les circumstàncies en què van ocórrer, així com qualsevol altra persona present en aquell moment i la seva vinculació.

8. Lloc, data, signatura i número del DNI del coordinador